

ที่ นศ ๐๐๑๗.๑/ว ๓๖๑๑

ถึง อำเภอ ทุกอำเภอ

ด้วยกรมการปกครองแจ้งว่า จากการประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการตามกฎหมาย ว่าด้วยสมาคม มูลนิธิ และการเรี่ยไร ประจำปี ๒๕๕๕ ซึ่งที่ประชุมได้ขอให้ทำการซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้เกิดความชัดเจน สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมาย ระเบียบ และหนังสือสั่งการที่เกี่ยวข้อง

เกี่ยวกับเรื่องนี้ได้มีการออกกฎกระทรวง และหนังสือซักซ้อมแนวทางปฏิบัติในห้วงระยะเวลาที่ผ่านมานานพอสมควรแล้ว ซึ่งอาจทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติไม่สามารถตรวจค้น ศึกษาและทำความเข้าใจเพื่อปฏิบัติงานให้ถูกต้อง ครบถ้วนได้ ดังนั้น จึงขอซักซ้อมแนวทางปฏิบัติเพิ่มเติม ดังนี้

๑. มูลนิธิ ให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมูลนิธิ การดำเนินกิจการและการทะเบียนมูลนิธิ พ.ศ. ๒๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๔๕ และหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๓๐๗.๔/ว ๕๖๙ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ เรื่อง ซักซ้อมแนวทางการจดทะเบียนมูลนิธิและหนังสือแจ้งการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

๒. สมาคม ให้ถือปฏิบัติตามกฎกระทรวง (พ.ศ.๒๕๓๗) ออกตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ลงวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๓๗ , หนังสือซักซ้อมแนวทางปฏิบัติ ลงวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ โดยอนุโลม และหนังสือแจ้งการปฏิบัติที่เกี่ยวข้อง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

หมายเหตุ สามารถดาวน์โหลดกฎกระทรวงฯ และหนังสือกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว จาก www.pokkongnakhon.com บุพหนังสือราชการจังหวัดหน้าเว็บไซต์

กฎกระทรวง

(พ.ศ. 2537)

ออกตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 109 (1) และ (2) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้ยกเลิก

(1) กฎเสนาบดีกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วยการจดทะเบียนสมาคม

(2) กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 2)

(3) กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ (ฉบับที่ 3)

(4) กฎกระทรวง ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2508) ออกตามความในมาตรา 1281 และมาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(5) กฎกระทรวง ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2524) ออกตามความในมาตรา 1281 และมาตรา 1297 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(6) กฎกระทรวง ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2533) ออกตามความในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ 2 การขอจดทะเบียนสมาคม ให้ผู้จะเป็นสมาชิกของสมาคมจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนร่วมกันยื่นคำขอตามแบบ ส.ค. 1 ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้ จำนวนสามชุด

(1) ข้อบังคับของสมาคม

(2) รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นสมาชิกไม่น้อยกว่าสิบคน

(3) รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นกรรมการของสมาคม

(4) รายงานการประชุมก่อตั้งสมาคม

(5) แผนผังที่ตั้งสังเขปของสมาคมทั้งสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขา (ถ้ามี)

(6) หนังสืออนุญาตให้ใช้สถานที่ของสมาคม

(7) สำเนาหรือภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรอื่นที่ทางราชการออกให้และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านของผู้จะเป็นสมาชิกและผู้จะเป็นกรรมการของสมาคม

(8) เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี)

การขอจดทะเบียนสมาคมตามวรรคหนึ่ง หากสมาคมที่จะขอจดทะเบียนมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติด้วย ให้ผู้ยื่นคำขอจดทะเบียนแนบสำเนาหรือภาพถ่ายใบอนุญาตจัดตั้งสมาคมหรือองค์การตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติพร้อมกับการยื่นคำขอด้วย

ข้อ 3 การขอจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม ให้สมาคมยื่นคำขอตามแบบ ส.ค. 2 ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้ จำนวนสามชุด

(1) รายงานการประชุมของที่ประชุมใหญ่ที่มีมติให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม

(2) ข้อบังคับของสมาคมฉบับเก่าและข้อบังคับของสมาคมฉบับใหม่

(3) ตารางเปรียบเทียบข้อบังคับของสมาคมฉบับเก่าและข้อบังคับของสมาคมฉบับใหม่

(4) แผนผังที่ตั้งสังเขปของสมาคมและหนังสืออนุญาตให้ใช้สถานที่ตั้งของสมาคมในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้ง

ข้อ 4 การขอจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุด หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคม ให้สมาคมยื่นคำขอตามแบบ ส.ค. 3 ท้ายกฎกระทรวงนี้ พร้อมด้วยเอกสารหลักฐานดังต่อไปนี้ จำนวนสามชุด

(1) รายงานการประชุมของสมาคมที่มีมติให้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งชุด หรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคม

(2) ข้อบังคับของสมาคม

(3) รายชื่อกรรมการเก่าและกรรมการใหม่

(4) สำเนาหรือภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรที่ทางราชการออกให้และภาพถ่ายสำเนาทะเบียนบ้านของกรรมการใหม่

ข้อ 5 การยื่นคำขอจดทะเบียนสมาคมตามข้อ 2 การยื่นคำขอจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามข้อ 3 และการยื่นคำขอจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคมตามข้อ 4 สำหรับในกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ กองกำกับการ 3 กองตำรวจสันติบาล 2 สำนักงานตำรวจสันติบาล กรมตำรวจ สำหรับในจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอที่สำนักงานใหญ่ของสมาคมจะตั้งขึ้นหรือตั้งอยู่ แล้วแต่กรณี

ข้อ 6 เมื่อได้รับคำขอจดทะเบียนสมาคม คำขอจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมหรือคำขอจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคมที่มีการยื่นตามข้อ 5 แล้ว ให้นายทะเบียนตรวจสอบว่ามีเอกสารหลักฐานครบถ้วนและกรณีเข้าเกณฑ์ที่อาจรับจดทะเบียนได้หรือไม่ ถ้ามีเอกสารหลักฐานครบถ้วนและเข้าเกณฑ์ที่อาจรับจดทะเบียนได้ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสมาคม

ตามแบบ ส.ค. 4 ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคมตามแบบ ส.ค. 5 หรือใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการตามแบบ ส.ค. 6 แล้วแต่กรณีให้แก่สมาคม

ข้อ 7 ค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนและค่าธรรมเนียมอื่น ให้เรียกเก็บตามอัตราดังต่อไปนี้

(1) ค่าจดทะเบียนสมาคม		2,000	บาท
(2) ค่าจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม หรือค่าจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคม	ครั้งละ	200	บาท
(3) ค่าขอตรวจเอกสาร	ครั้งละ	50	บาท
(4) ค่าคัดสำเนาเอกสารพร้อมด้วยคำรับรองว่าถูกต้อง	แผ่นละ	10	บาท
	แต่ไม่เกิน	500	บาท
(5) ค่าคำขอให้นายทะเบียนดำเนินการใด ๆ เกี่ยวกับสมาคม	ครั้งละ	5	บาท

ข้อ 8 ในการรับเงินค่าธรรมเนียมตามข้อ 7 ให้เจ้าพนักงานออกใบเสร็จรับเงินให้แก่ผู้ขอ

ข้อ 9 ให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนสมาคม การจดทะเบียนการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสมาคม หรือการจดทะเบียนการแต่งตั้งกรรมการของสมาคมขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของสมาคม ให้แก่สมาคมที่มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการเพื่อสาธารณประโยชน์โดยเฉพาะเท่านั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ 7 ธันวาคม พ.ศ. 2537

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กฎกระทรวงว่าด้วยการจดทะเบียนมูลนิธิ
การดำเนินกิจการ และการทะเบียนมูลนิธิ
พ.ศ. ๒๕๔๕

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๓๖ (๑) (๔) และ (๕) แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๔๕ และมาตรา ๕๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิก

(๑) กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา ๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๒) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๐๓) ออกตามความในมาตรา ๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

(๓) กฎกระทรวง ฉบับที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๒๖) ออกตามความในมาตรา ๙๗ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

ข้อ ๒ ในกฎกระทรวงนี้

"พนักงานเจ้าหน้าที่" หมายความว่า ข้าราชการหรือข้าราชการกรุงเทพมหานครตั้งแต่ระดับ ๓ หรือเทียบเท่าขึ้นไป ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายเป็นหนังสือให้ดำเนินการเกี่ยวกับมูลนิธิ

"ที่ว่าการอำเภอ" ให้หมายความรวมถึง ที่ว่าการกิ่งอำเภอ

หมวด ๑
การยื่นคำขอจดทะเบียน

ข้อ ๓ ให้ผู้ที่ประสงค์จะขอจัดตั้งมูลนิธิยื่นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิตามแบบ ม.น. ๑ ท้ายกฎกระทรวงนี้ต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิจะจัดตั้งขึ้น โดยในเขตกรุงเทพมหานครให้ยื่น ณ สำนักงานเขตส่วนในจังหวัดอื่นให้ยื่น ณ ที่ว่าการอำเภอ พร้อมทั้งหลักฐานดังต่อไปนี้ จำนวนสามชุด

(๑) รายชื่อเจ้าของทรัพย์สินและรายการทรัพย์สินที่จะจัดสรรสำหรับมูลนิธิ

(๒) รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นกรรมการของมูลนิธิทุกคน

(๓) ข้อบังคับของมูลนิธิ

(๔) คำมั่นว่าจะให้ทรัพย์สินแก่มูลนิธิของเจ้าของทรัพย์สินตาม (๑) ที่ทำเป็นหนังสือและจดทะเบียน

(๕) สำเนาพินัยกรรม ในกรณีที่การขอจดทะเบียนมูลนิธิหรือการจัดสรรทรัพย์สินสำหรับมูลนิธิตาม (๑) เกิดขึ้นโดยผลของพินัยกรรมนั้น

(๖) สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจออกให้ และสำเนาภาพถ่ายทะเบียนบ้านของบุคคลตาม (๑) และ (๒) เว้นแต่ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีหลักฐานตามที่กำหนด เช่น คนต่างด้าว หรือพระภิกษุ ให้ใช้หลักฐานอื่นที่สามารถแสดงสถานภาพของบุคคลและถิ่นที่อยู่ในทำนองเดียวกันที่กำหนดไว้ ดังกล่าวได้

(๗) แผนผังโดยสังเขปแสดงที่ตั้งสำนักงานใหญ่ และที่ตั้งสำนักงานสาขาทั้งปวง (ถ้ามี)

(๘) หนังสืออนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ใช้สถานที่ตาม (๗)

(๙) สำเนารายงานการประชุมจัดตั้งมูลนิธิ (ถ้ามี)

ข้อ ๔ มูลนิธิที่จะได้รับการจดทะเบียนจะต้องเป็นมูลนิธิที่มีการใช้ชื่อมูลนิธิตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อมูลนิธิต้องเป็นภาษาไทยที่ไม่มีความหมายหยาบคาย แต่ในกรณีที่มูลนิธิประสงค์จะใช้ชื่อเป็นภาษาต่างประเทศทั้งหมดหรือบางส่วน ให้เขียนทับศัพท์เป็นอักษรไทยและอาจกำกับภาษาต่างประเทศนั้นไว้ด้วยก็ได้

(๒) ในกรณีที่ใช้ชื่อบุคคลเป็นชื่อมูลนิธิหรือประกอบกับชื่อมูลนิธิ ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต้องยื่นหลักฐานดังต่อไปนี้มาพร้อมกับคำขอจดทะเบียนตามข้อ ๓ ด้วย

(ก) หนังสืออนุญาตให้ใช้ชื่อจากเจ้าของพระนาม เจ้าของชื่อ หรือทายาท

(ข) หนังสืออนุญาตจากสำนักราชเลขาธิการ ในกรณีที่ใช้พระนามพระมหากษัตริย์หรือพระบรมวงศานุวงศ์ชั้นพระเจ้าวรวงศ์เธอขึ้นไป

(๓) ในกรณีที่ใช้ชื่อส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือนิติบุคคลใดเป็นชื่อมูลนิธิหรือประกอบชื่อมูลนิธิ ผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิต้องยื่นหนังสืออนุญาตให้ใช้ชื่อจากหน่วยงานหรือนิติบุคคลนั้น ๆ มาพร้อมกับคำขอจดทะเบียนตามข้อ ๓ ด้วย

ข้อ ๕ ข้อบังคับของมูลนิธิซึ่งผู้ขอจัดตั้งมูลนิธิยื่นมาพร้อมกับคำขอจดทะเบียนตามข้อ ๓ จะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับการจัดการมูลนิธิและการจัดการทรัพย์สินและบัญชีของมูลนิธิดังต่อไปนี้

(ก) อำนาจของคณะกรรมการของมูลนิธิในการใช้จ่ายทรัพย์สินที่เป็นทุนหรือดอกผลอันเกิดจากทุน

(ข) การเก็บรักษาทรัพย์สินของมูลนิธิที่เป็นทุนหรือดอกผลอันเกิดจากทุน

ข้อ ๖ ในกรณีที่มูลนิธิได้จดทะเบียนไว้แล้วประสงค์จะแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ ให้มูลนิธิยื่นคำขอตามแบบ ม.น. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้ต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิตั้งอยู่พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้จำนวนสามชุด

(๑) สำเนารายงานการประชุมหรือเอกสารอื่นที่แสดงถึงมติของคณะกรรมการของมูลนิธิที่ให้มีการแต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิ

(๒) สำเนาบัญชีรายชื่อคณะกรรมการของมูลนิธิชุดเดิม

(๓) รายชื่อ ที่อยู่ และอาชีพของผู้จะเป็นกรรมการของมูลนิธิที่ขอแต่งตั้งขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือที่ขอเปลี่ยนแปลง

(๔) สำเนาข้อบังคับของมูลนิธิ

(๕) สำเนาภาพถ่ายบัตรประจำตัวประชาชนหรือบัตรประจำตัวอื่นที่ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจออกให้ และสำเนาภาพถ่ายทะเบียนบ้านของกรรมการของมูลนิธิที่จะแต่งตั้งขึ้นใหม่ เว้นแต่ในกรณีที่บุคคลดังกล่าวเป็นผู้ไม่มีหลักฐานตามที่กำหนด เช่น คนต่างด้าว หรือภิกษุ ให้ใช้หลักฐานอื่นที่สามารถแสดงสถานภาพของบุคคลและถิ่นที่อยู่ในทำนองเดียวกันกับที่กำหนดไว้ดังกล่าวได้

ข้อ ๗ ในกรณีที่มูลนิธิได้จดทะเบียนไว้แล้วประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิให้มูลนิธิยื่นคำขอตามแบบ ม.น. ๒ ท้ายกฎกระทรวงนี้ต่อนายทะเบียนแห่งท้องที่ที่สำนักงานใหญ่ของมูลนิธิตั้งอยู่พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้จำนวนสามชุด

(๑) สำเนารายงานการประชุมหรือเอกสารอื่นที่แสดงถึงมติของคณะกรรมการของมูลนิธิให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิ

(๒) สำเนาข้อบังคับของมูลนิธิในปัจจุบันและข้อบังคับของมูลนิธิในส่วนที่ประสงค์จะขอแก้ไขเพิ่มเติม

(๓) แผนผังโดยสังเขป แสดงที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาแห่งใหม่ของมูลนิธิและหนังสืออนุญาตจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองให้ใช้สถานที่ดังกล่าวในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงที่ตั้งสำนักงานใหญ่หรือสำนักงานสาขาหรือมีการตั้งสำนักงานสาขาแห่งใหม่

หมวด ๒
การรับจดทะเบียนและการทะเบียนมูลนิธิ

ข้อ ๘ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่รับคำขอจดทะเบียนจากผู้ขอจดทะเบียนแล้ว ให้ตรวจสอบคำขอและหลักฐานต่าง ๆ ว่าถูกต้องหรือไม่ แล้วจึงเสนอความเห็นต่อนายทะเบียน

ในกรณีที่เป็นคำขอจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบชื่อของมูลนิธิดังกล่าวซ้ำกับชื่อของมูลนิธิที่ได้จดทะเบียนไว้แล้วหรือไม่ ก่อนเสนอความเห็นต่อนายทะเบียน

ข้อ ๙ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๘ แล้ว หากนายทะเบียนพิจารณาแล้วเห็นว่า วัตถุประสงค์ของมูลนิธิตามคำขอจัดตั้งมูลนิธิตามข้อ ๓ หรือตามคำขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิตามข้อ ๗ มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับงานของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ซึ่งต้องอยู่ในความควบคุมของสภาวัฒนธรรมแห่งชาติ ให้นายทะเบียนส่งคำขอจดทะเบียนดังกล่าวไปให้สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติพิจารณาอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวัฒนธรรมแห่งชาติก่อนที่นายทะเบียนจะดำเนินการพิจารณารับจดทะเบียนต่อไป

ข้อ ๑๐ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าไม่อาจรับจดทะเบียนได้ด้วยเหตุตามมาตรา ๑๑๕ วรรคสาม ให้นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนและแจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลที่ไม่รับจดทะเบียนเป็นหนังสือให้ผู้ขอจดทะเบียนทราบโดยมิชักช้า ซึ่งตามปกติให้ส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ เว้นแต่ในกรณีที่ผู้ขอจดทะเบียนมารับหนังสือแจ้งคำสั่งดังกล่าวจากนายทะเบียนหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ด้วยตนเอง

ข้อ ๑๑ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนเมื่อ

(๑) เห็นว่ารับจดทะเบียนได้ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมูลนิธิ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยวินิจฉัยอุทธรณ์ให้รับจดทะเบียนตามมาตรา ๑๑๕ วรรคห้า หรือ

(๓) มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้รับจดทะเบียน

ข้อ ๑๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียน ให้นายทะเบียนออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนจัดตั้งมูลนิธิตามแบบ ม.น. ๓ หรือออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแต่งตั้งกรรมการของมูลนิธิขึ้นใหม่ทั้งชุดหรือการเปลี่ยนแปลงกรรมการของมูลนิธิหรือการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของมูลนิธิตามแบบ ม.น. ๔ ท้ายกฎกระทรวงนี้ แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้ขอจดทะเบียน และให้นายทะเบียนจัดทำทะเบียนมูลนิธิสำหรับมูลนิธินั้น

ในกรณีที่มูลนิธิใดมีการเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน ให้นายทะเบียนบันทึกการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไว้ในทะเบียนมูลนิธิของมูลนิธินั้นด้วย

หมวด ๓
การดำเนินการของมูลนิธิ

ข้อ ๑๓ ภายในเดือนมีนาคมของทุกปี ให้มูลนิธิรายงานผลการดำเนินการต่อนายทะเบียนพร้อมทั้งหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) รายงานการดำเนินกิจการของมูลนิธิในปีที่ผ่านมา

(๒) บัญชีรายได้รายจ่ายและสำเนางบดุลของมูลนิธิในรอบปีที่ผ่านมาซึ่งผู้สอบบัญชีรับอนุญาตได้รับรองความถูกต้องแล้ว

(๓) สำเนารายงานการประชุมของคณะกรรมการของมูลนิธิทุกครั้งในปีที่ผ่านมา

ข้อ ๑๔ ในกรณีมีเหตุเกี่ยวกับการดำเนินการของมูลนิธิตามมาตรา ๑๒๙ ที่นายทะเบียนอาจร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งถอดถอนกรรมการของมูลนิธิผู้ใดหรือถอดถอนคณะกรรมการของมูลนิธิทั้งคณะ นายทะเบียนอาจร้องขอให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการแทนนายทะเบียนก็ได้

ในกรณีที่นายทะเบียนร้องขอให้พนักงานอัยการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนช่วยเหลือพนักงานอัยการในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

หมวด ๔
การเลิกมูลนิธิ

ข้อ ๑๕ การแจ้งการเลิกมูลนิธิต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๑๓๒ วรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการของมูลนิธิที่อยู่ในตำแหน่งขณะมีการเลิกมูลนิธิแจ้งการเลิกมูลนิธิต่อนายทะเบียนตามแบบ ม.น. ๕ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นผู้รับแจ้งการเลิกมูลนิธิ จากนั้นให้ตรวจสอบการแจ้งเลิกและหลักฐานต่าง ๆ ว่าเป็นไปตามข้อบังคับของมูลนิธิและตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยมูลนิธิหรือไม่ แล้วจึงเสนอความเห็นต่อนายทะเบียน

ข้อ ๑๖ เมื่อได้มีการแจ้งการเลิกมูลนิธิตามข้อ ๑๕ หรือเมื่อศาลได้แจ้งคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดให้มูลนิธิล้มละลายหรือแจ้งคำสั่งถึงที่สุดให้เลิกมูลนิธิให้นายทะเบียนทราบตามมาตรา ๑๓๒ วรรคสอง แล้วให้นายทะเบียนประกาศการเลิกมูลนิธิในราชกิจจานุเบกษาโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๗ เมื่อนายทะเบียนประสงค์จะร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งเลิกมูลนิธิใดในกรณีหนึ่งกรณีใดตาม มาตรา ๑๓๑ ให้นายทะเบียนสอบสวนข้อเท็จจริงนั้นก่อน โดยมีหนังสือแจ้งให้มูลนิธียื่นคำแถลงแสดงเหตุผลของตนเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง หากมูลนิธินั้นมิได้ชี้แจงต่อนายทะเบียนหรือคำชี้แจงของมูลนิธินั้นยังไม่เป็นที่พอใจแก่นายทะเบียน ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องขอต่อศาลให้มีคำสั่งเลิกมูลนิธิต่อไป ในการนี้นายทะเบียนอาจร้องขอให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการแทนนายทะเบียนก็ได้

ในกรณีที่นายทะเบียนร้องขอให้พนักงานอัยการเป็นผู้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนช่วยเหลือพนักงานอัยการในการรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๑๘ ในกรณีที่มีการเลิกมูลนิธิซึ่งจะต้องมีการชำระบัญชีมูลนิธิ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานการชำระบัญชีต่อนายทะเบียนตามแบบ ม.น. ๖ ท้ายกฎกระทรวงนี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

ร้อยตำรวจเอก **ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์**
(ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย